



## حفاری غیر مجاز در ساحات تاریخی بامیان



وادی زیبای بامیان و ساحه تاریخی آن باوجود تخریب تندیس ها، از شکوه و جلال زیادی برخوردار است

"سطور مختصر آتی که از دو قسمت فیسبوک محقق و دانشمند افغان محترم حامد نوید بدست آمده است، باوجود اختصار مطلب، چون از ارزش اطلاع به هموطنان عزیز برخوردار بوده است، به نشر آن اقدام ورزیدیم".

در رابطه به اظهار اندیشه استاد حیدرزاد در مورد ساحه تاریخی بامیان به گزارش دویچه ویله: قرار معلوماتی که دیروز اول ماه فیروی سال جاری از منابع مختلف خارجی و رسانه های داخلی در یافت کردم؛ از قرار معلوم ، ملا عبدالله سرحدی والی جدید بامیان دست به یکسلسله حفاری های خودسرانه و غیر فنی در اطراف مجسمه بزرگ زده است. چنانچه پیداست وی در جستجوی قبر باستانی ای میباشد که به فکر او دران مانند قبرهای «شش گانه طلاپه» جواهرات زینتی وجود دارد. قرار گزارشات واصله افراد وی مانع رفت و آمد مردم درین ساحه گردیده و راه ها را مسدود کرده اند .

اینکه چگونه ملا عبدالله سرحدی بفر جستگی این «**قبر نا معلوم**» افتاده و چه کسی این نظر را برایش داده است ، معلوماتی در دست نیست، اما قرار گزارش مردم محل که نخواستند نام شان افشا گردد، عده ای از کسانی که درین حفريات غير مسلکی با وی همکاری میکنند، نه به زبان دری و نه به زبان پشتو آشنایی دارند.

هرچند تا حال گزارش بمب گذاری درین ساحه به اطلاع نرسیده، اما این عمل وی یک زنگ خطر، نه تنها برای ساحه تاریخی بامیان، بلکه برای حراست تمام آبدات تاریخی و میراث فرهنگی کشور میباشد، چنانچه واضح است آثار و آبدات تاریخی به اساس فرامین شریعت اسلامی و قوانین بین المللی بخش مهم «**ملکیت های عامه**» بوده و باید از تعرض مصئون باشد. لیکن از آنجاییکه پالیسی طالبان درین ساحه مشخص نیست، به عقیده اینجانب، بجاست تا با اشتراک هم به این دو اقدام بطور عاجل پردازیم :

**اول:** تماس با رسانه های داخلی و بین المللی درین مورد قابل اندیشه تا با وزارت های داخله و اطلاعات و فرهنگ اداره طالبان در تماس شده و مسئولین امور را مورد پرسش قرار بدهند.

**دوم:** ساحه تاریخی بامیان منحصی یکی از ساحات مربوط به میراثهای جهانی شناخته شده و تحت پوشش یونسکو قرار دارد، باید نامه ای به این سازمان از طرف افغانها نگاشته شود. اما چون متأسفانه نامه های قبلی ما به سازمان جهانی یونسکو در مورد نامگذاری نادرست «**مکتب هنر میناتوری هرات بنام کشور های ایران و ترکیه**» با وصف پشتیبانی بیش از هزار نفر بی جواب ماند، ازین رو بجاست تا عده ای از دانشمندان مقیم فرانسه به سرکردگی باستانشناس شناخته شده افغان جناب زمریالی طرزی ملاقات رویا رویی با مسئولین یونسکو داشته و نامه ای را درین مورد بطور حضوری به یونسکو تقدیم نمایند .

به امید حل این معضل و آرامی مردم عزیز افغانستان،

با عرض ارادت ، حامد نوید

سلام مجدد بحضور دوستان گرامی، مراد ازین نوشته اینست تا موضوع از طریق رسانه ها با مسئولین امور در داخل کشور مطرح شود تا صحت و سقم موضوع معلوم گردیده و اگر خبر درست باشد در آینده چنین اعمال خودسرانه در قبال داشته های تاریخی ما صورت نگیرد. من دیروز با چند رسانه بین المللی در تماس شدم تا موضوع پیگیری گردد. اگر کسی با رسانه های داخلی مانند طلوع نیوز و یا آریانا آشنایی دارد، لطفاً در زمینه همکاری نماید. درست است که سازمان جهانی یونسکو ساحات تاریخی بامیان را تحت پوشش دارد، اما اقدام آنها عموماً بیروکراتیک بوده و زمان

گیر است. ولی نوشتن نامه به یونسکو خالی از مفاد نیست زیرا این شکایت درج اسناد رسمی می‌گردد. البته هر یک از اوضاع کنونی کشور شکوه ای در دل داریم، اما حفظ سرمایه های ملی افغانستان به پیگیری جدی هر یک ما نیاز دارد. با تقدیم حرمت.

با تماس تلفونی با دوست معزز، آقای حامد نوید، ایشان دیروز، ۰۵ فبروری ذریعۀ یک صحبت تلفونی با صدای امریکا مقیم واشنگتن، سطور آتی را من حیث معلومات در قسمت قضیۀ متذکره از دید یک باستان شناس خبره ارائه نمودند که اینجانب «م. ن.» هم از ایشان دریافت داشتم:

قرار اطلاع از منابع طالبان گویا آن حفریات غیر قانونی متوقف گشته است. از نقطه نظر قوانین بین المللی حفظ آبدات تاریخی و مقررات و حتی سوابق تاریخی اسلامی همه آثار تاریخی ملکیت ملت بوده، حفریات در مناطقی که مختص به آثار باستانی شناخته شده است، از هر لحاظ اقدامی ناجایز شمرده میشود؛ چنانچه در فتوحات اسلامی و تصرف شهر های تاریخی از جانب کشور گشایان اسلام مثلاً «سعد بن وقاص» احترام به حفظ آبدات تاریخی ممالک مفتوحه که قسمت های ایران امروزی را در نهاوند هم شامل می‌گردد، کاملاً مراعات گردیده است. اعراب حتی مدنیت های ایران باستان را از بین نبردند.

از جانب دیگر مناطق خاصی در بامیان مخصوصاً ساحه ای که تندیس ها قرار دارند، همه تحت پوشش مراقبت و نظارت از جانب مرکز فرهنگی ملل متحد یعنی «یونسکو» بوده و جزئی از میراث فرهنگی جهانی به شمار میرود و اگر اقداماتی برخلاف قواعد آن تشکیل صورت گیرد، بیم آن میرود که دیگر این حمایت بین المللی ذایل گردد.

از جانب دیگر، در همه ممالک جهان، آثار و آبدات تاریخی ملکیت عامه و تحت اداره و کنترول دولت قرار دارد، بنابر آن هر اقدام شخصی در زمینه، عملی غیر قانونی تلقی می‌گردد. امید است چنین اقداماتی منبهد در سرزمین ما هم به وقوع نپیوندد.

پایان